

Ze života JČMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 50 (2005), No. 2, 173--175

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/141266>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2005

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Cenu založil v roce 1994 významný český matematik Ivo Babuška (PMFA 49 (2004), 347). Od podzimu 1968 působí profesor Babuška ve Spojených státech amerických, nyní v Institute for Computational Engineering and Sciences, University of Texas, Austin, TX. V roce 2005 se bude jako součást 8th U. S. National Congress on Computational Mechanics (Austin, TX, 25.–27. července) konat symposium u příležitosti nadcházejících 80. narozenin profesora Babušky.

Cenu profesora I. Babušky za rok 2004 získal Ing. DUŠAN GABRIEL, Ph. D., ze Strojní fakulty ČVUT v Praze za doktorskou disertační práci *Numerical solution of large displacement contact problems by the finite element method*.

Současně byla udělena další čestná uznání. Druhé místo obsadil Ing. TOMÁŠ BODNÁR, Ph. D., ze Strojní fakulty ČVUT v Praze

s doktorskou disertací *Numerical simulation of flow and pollution dispersion in atmospheric boundary layer*. Jako třetí se umístil Ing. PETR NEČESAL, Ph. D., z Fakulty aplikovaných věd ZČU v Plzni se svou doktorskou disertací *Nonlinear boundary value problems with asymmetric nonlinearities — periodic solutions and the Fučík spectrum*.

Čestná uznání byla udělena též za diplomové práce. Rozhodnutím hodnotitelské komise získal první místo Mgr. MARTIN MÁDLÍK z Matematicko-fyzikální fakulty UK v Praze. Jako druhá se umístila Ing. ANNA KUČEROVÁ (Strojní fakulta ČVUT v Praze), třetí byl Ing. PETR ŠIDLOF (Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT v Praze).

Cena i uznání jsou udíleny každoročně a jsou spojeny s finanční odměnou.

Karel Segeth

JUBILEA

60 let

ZDEŇKA MEIXNEROVÁ (Liberec)
1. 7. 2005

RNDr. DALIBOR PEŇÁZ (Brno)
1. 7. 2005

LIBUŠE KAŠPAROVÁ (České Budějovice)
9. 7. 2005

Ing. JIŘÍ BRUNO (Praha)
22. 7. 2005

LUDMILA OPATOVÁ (Hradec Králové)
31. 7. 2005

MIROSLAV ELIÁŠ (Ústí nad Labem)
2. 8. 2005

RNDr. MILOŠ KONRÁD (Praha)
4. 8. 2005

RNDr. ANTONÍN RYSKA, CSc. (Praha)
16. 8. 2005

RNDr. JOSEF HOJDAR (Praha)
3. 9. 2005

JOSEF TRNEČEK (Plzeň)
7. 9. 2005

HELENA BAYEROVÁ (Brno)
14. 9. 2005

Ing. VÍTĚZSLAV KRÁL, CSc. (Praha)
20. 9. 2005

Prof. RNDr. PAVLA ČAPKOVÁ, CSc.
(Praha)
30. 9. 2005

65 let

prom. mat. EMIL HUMHAL (Praha)
1. 7. 2005

Prof. RNDr. LUBOMÍR DVOŘÁK, CSc.
(Olomouc)

10. 7. 2005

Doc. RNDr. MARIE KARGEROVÁ, CSc.
(Středočeská pobočka)

12. 7. 2005

RNDr. RŮŽENA BLAŽKOVÁ, CSc. (Brno)

21. 7. 2005

Doc. RNDr. JAROSLAV PANTOFLÍČEK, CSc.
(Praha)

21. 7. 2005

VLADISLAV UXA (Plzeň)

25. 7. 2005

Prof. RNDr. JAROSLAV LUKEŠ, DrSc.
(Praha)

28. 7. 2005

Prof. RNDr. JAN MELICHAR, CSc.

(Ústí nad Labem)

31. 7. 2005

Mgr. MARIA POSPÍŠILOVÁ

(Středočeská pobočka)

4. 8. 2005

BOHUMIL KLOS (Středočeská pobočka)

21. 8. 2005

Doc. RNDr. JAN ZÍTKO, CSc. (Praha)

22. 8. 2005

PhDr. ALENA ŠAROUNOVÁ, CSc. (Praha)

28. 8. 2005

VLADIMÍR ŠVORC (Liberec)

31. 8. 2005

Ing. BOHUMIL MICHALÍK, CSc. (Praha)

5. 9. 2005

Prof. Dr. VÁCLAV VÍTEK (USA)

10. 9. 2005

ALOIS HAVELKA (Brno)

13. 9. 2005

Ing. JIŘÍ MANNHEIM (Ostrava)

17. 9. 2005

MILOSLAV NĚMEC (Brno)

17. 9. 2005

Doc. RNDr. JIŘÍ TAUFER, CSc. (Praha)

18. 9. 2005

Prof. RNDr. JANA JUREČKOVÁ, DrSc.

(Praha)

20. 9. 2005

70 let

Doc. RNDr. EMIL CALDA, CSc.

(Středočeská pobočka)

3. 7. 2005

Prof. RNDr. PAVEL LUKÁČ, DrSc. (Praha)

22. 7. 2005

RNDr. IVAN RUNCZIK, DrSc. (Praha)

6. 8. 2005

RNDr. LADISLAV ČERVINKA, DrSc. (Praha)

19. 8. 2005

PhDr. STANISLAV KUNC, CSc.

(Ústí nad Labem)

29. 8. 2005

RNDr. JOSEF TILICH, CSc. (Olomouc)

3. 9. 2005

RNDr. DAGMAR KOZLOVSKÁ (Ostrava)

16. 9. 2005

75 let

Doc. RNDr. JAN ŽOUŽELKA, CSc.

(Olomouc)

9. 7. 2005

Prof. RNDr. LUBOMÍR SODOMKA, DrSc.

(Liberec)

29. 7. 2005

Prof. RNDr. KAREL VACEK, DrSc. (Praha)

4. 8. 2005

Doc. RNDr. MILOSLAV NEKVINDA, CSc.

(Liberec)

14. 8. 2005

RNDr. MILAN ULLRICH, CSc. (Praha)

17. 8. 2005

BOHUSLAV RAŠOVSKÝ (Ostrava)

25. 8. 2005

Doc. RNDr. JAROSLAV BAYER, CSc. (Brno)

7. 9. 2005

Doc. RNDr. JAN SEDLÁK, CSc. (Praha)

11. 9. 2005

RNDr. MIROSLAV KOLÁČ, DrSc. (Praha)

14. 9. 2005

80 let

RNDr. FRANTIŠEK KROUPA, DrSc. (Praha)
8. 7. 2005

Doc. RNDr. VÁCLAV VILHELM, CSc.
(Praha)
12. 7. 2005

RNDr. VÁCLAV BUMBA, DrSc. (Praha)
14. 8. 2005

RNDr. STANISLAV ŠAFRATA, CSc. (Praha)
9. 9. 2005

95 let

ZDIRAD ŽÁK (Brno)
12. 9. 2005

*Jubilantům srdečně blahopřeje
předsednictvo výboru JČMF*

nové knihy

Ivo Kraus: Dějiny technických věd a vynálezů v českých zemích. Vydalo nakladatelství Academia v Praze v roce 2004, ISBN 80-200-1116-X; 330 stran a 16 barevných příloh.

Profesor Ivo Kraus je naší veřejnosti znám jako autor řady výborně napsaných prací z historie fyziky a techniky. Připomínám například jeho pozoruhodnou knihu *Dějiny evropských objevů a vynálezů*, kterou vydalo nakladatelství Academia v r. 2001. Recenzovaná kniha, jež je volným pokračováním tohoto díla, je souborem netradičních a působivých esejí z dějin technických věd a vynálezů, jejichž protagonisté jsou buďto Češi, anebo cizinci, kteří v Čechách žili a pracovali a přispěli tak k rozvoji české vědy. V předmluvě svého díla autor načrtá svůj záměr těmito slovy: „Vedle osudů osobností dobře známých bude čtenář moci sledovat

i cesty k naplnění životního poslání vědců, inženýrů a techniků, jejichž jména v širším povědomí české veřejnosti stále ještě chybějí. Výběr hrdinů je samozřejmě subjektivní. Autor však neměl žádný důvod někoho preferovat anebo přecházet mlčením. Rozhodujícím kritériem volby byl cíl: z mozaiky příběhů o konkrétních lidech sestavit přesvědčivou zprávu o přispěvku českých zemí k evropské kultuře a civilizaci.“ A zpráva je to vskutku poučná. Na konkrétních příbězích autor vysvětluje působení mechanismů přírodovědného a technického pokroku, ilustruje složité cesty vědeckého poznávání, nezřídka doprovázené omyly a slepými uličkami, a ukazuje, že hybnou silou vývoje lidské společnosti je především tvořivé myšlení. V osmatřiceti kapitolách věnovaných slavným tradicím české vědy a techniky se čtenář setká s mnohými známými jmény, jako například Kepler, Komenský, Diviš, Gerstner, Bolzano, Božek, Ressel, Doppler, Škoda, Křižík, Kaplan, Felber, Heyrovský, Běhounek. Seznámí se i s dalšími, dnes téměř zapomenutými učiteli a techniky, s tvůrci českého školství a s organizátory a podporovateli české vědy a umění. Vyličení jejich průkopnického díla je neobvyklé a zahrnuje řadu pozoruhodných a téměř neznámých detailů, výstižně navozujících tehdejší dobovou atmosféru. V jednotlivých příbězích se autor nesnaží navržit všechny dostupné informace, své eseje lehce a vtipně načrtává, s akcentem na podstatu tvůrčího činu. Má dar jasného a poutavého výkladu, mnohdy jemně humorového.

Poslání knihy charakterizuje tato myšlenka z jejího závěru. „Přírodě nezáleží na